robur et palma glorie.
Tu scala tu ratis. tu cura
desperantis tabula supma.
Tu de mebris xpi decore
tracpisti regni dyadema.

Epla beati bernardi ad clerū lugdunensem.

Reuerendo conuentui lug
dunensiū canonicorū
fr[atr]es. B. vocat[us] abbas
clareuallis salutē in xpo.
Inter ecclesias gallie con
stat pferto lugdunesem
hactenus p[re]eminuisse sicut
dignitate sedis sic hones
tis studijs et laudabilibus
institutis. Ubi em̄ eque
viguit disciplene censura
morū grauitas et maturitas
consiliorū auctoritatis pon
dus et antiquitatis insig
ne p[re]sertim in officijs eccle
siasticis. Haut facile vnqm̄
repentinis nouitatibus visa
ē acquiescere nec se aliqñ iu
uenili passa ē leuitate deco
lorari. ecclesia plena iudicij.
Unde miramur satis quid
visū fuerit hoc tēpore qui
busdā vrm voluisse mutare
colorē optimū nouā indu
cendo celebritatē quā ritus
ecclesie nescit non pbat
racio nō comendat anti
qua tradicio. Nūquid pri
bus doctiores aut deuociores
sumus. Periculose p[re]sumi
mus quicq[ui]d ipsorū in talibus p[re]
teriuit prudencia. Nec
veo id tale ē qd' nisi p[re]tere
undū fuerit prm diligēt
omnino diligencia preterire
se. At valde honoranda inq[ui]s
inquis ē mater dn̄i. Bene
amones. s[ed] honor regine
iudiciū diligit. Virgo re
gia falso non innatur ho
noe veris cumulata hono
ris titulis infulis dignita
tū. Honora sane integri
tatē carnis vite sanctitatē
Mirare fecūditatē i virgi
ne plē venerare diuinā ex
tolle nescientē uel in conci
piendo concupiscenciā uel i
pariendo dolorē p[re]dica. ve
nerāda āgelis expectatā
gentibus p[at]riarchis p[ro]phetisq[ue] desidera
tā electam ex omnibus p[re]lata
omnibus magnifica g[rati]e inue
tricē mediatricē salutis et
restauratricē seculorū. Ex
alta denique exaltatā super
choros angelorū ad celestia
regna. Hec michi de illa
cantat ecclesia et me docu
it eadē decantare. Ego veo
qd' ab illa accepi securus et
teneo et trado qd' nō scrupu
losius fateor. Accepi sane ab
illa illū diē cū summa venera
cione recolendū quo assumpta
ē de seculo neq[ua]m celis q[uo]q[ue] cele
berrimorū intulit festa gau
diorū. S[ed] et ortū virginis
didici nichilominus in eccle
sia et ab ecclesia indubitant[er]
habere festiuū atq[ue] sanctū firmis
sime cū ecclesia senciens in
vtero eā accepisse ut sca pdi
ret. Et de iheremia sit le
go qd' prius q[ua]m de vulua ex
iret sit sanctificatus. et de
iohanne baptista nō secus sen
cio qui ex vtero dnm̄ i vtero
sensit. Unde merito et eius
utrorumq[ue] natalis dies vniuerse
exultantis ecclesie votiua ce
lebritate recolitur. Idem for
tassis de semetipso et suis da

ind sentiebat | qui dicebat de
eo: In te confirmatus sum ex u-
tero de ventre matris mee
tu es protector meus. Item
De ventre matris mee deus
meus es tu. De iniquitatibus
quid et peccatis quod se fatetur concep-
tum sed non et natum | innuens pro-
inde quod verum est nec impuri-
tatis conceptus in Adam | scio
praeripuisse natali | nec ortus
sanctitate praestitisse conceptum
ut in Adam | non habuerit
a qua tamen et conceptum iam
hominem emundavit. Sicut
sanctus iob ait | Quis potest facere
mundum de immundo conceptum
semine. nisi tu qui solus es.
Iheremie quoque sic dictum est
Priusquam te formarem in utero
novi te | et antequam exires de ve-
tre sanctificavi te. quo mani-
feste appareat prius fuisse
sanctificatus quam natus | non autem
quam et formatus. Prius progeni-
tus | ne sine macula quidem quo-
modo natus putetur et con-
ceptus. Quod ergo vel paucis
mortalium constat fuisse colla-
tum ut videlicet sancti exi-
rent de utero | fas non est
suspicari tante virginem esse
negatum | per quam omnis enim
mortalitas exiit ad vitam. Ergo
puto quod et copiosior sanc-
tificationis benedictio in ea
descenderit | que ipsius non
solum sanctificaret ortum | sed et
vitam deinceps ab omni peccato
custodiret | quod nemini alteri in
natis mulierum | sed tibi credi-
tur esse donatum. Decuit ni-
mirum virginem singularis
privilegio sanctitatis vitam
ducere a peccatis immunem | que
dum peccati mortisque pareret

peremptorem | munus vite ac
iusticie omnibus obtineret.
Sanctus igitur ortus quia imen-
sa praeveniens ex utero sanctitas
sanctum fecit illum. Quid adhuc
addendum hiis putamus ho-
noribus. Ut honoretur in-
quiunt et conceptus | qui hono-
randum praecessit partum | quia si
ille non praecessisset | nec iste
esset qui honoratur. Quid
si alius propter eandem causa
etiam utrique parenti eius festos
honores asserat deferendos.
Sed et de aliis et proavis ad
ipsum posset pari causa qui-
libet flagitare | et sic ten-
deretur in infinitum et fes-
torum non esset numerus. Pa-
trie est non exilii frequentia
hec gaudiorum | et numero-
sitas festivitatum cives decet
non exules. Sed profertur scrip-
tum ut aiunt | superne revela-
tiones quasi et quivis non eque
possit scriptum producere | in quo
virgo videatur | idipsum vel-
le ac mandare | et de paren-
tibus suis iuxta domini mandatum
dicentis. Honora patrem
tuum et matrem | facile ipse
michi persuadeo scriptis ta-
libus non moveri | quibus nec
ratio suppeditare | nec certa
invenitur favere auctoritas.
Nam quid consequentie habet |
ut quia sanctus praecessit natale |
conceptus propterea reputetur
et ipse sanctus. Numquid quia prae-
cessit | eum fecit et sanctum | et si prae-
cessit ut esset | non tamen ut
sanctus esset. Unde etiam sanc-
titatem habuit | qua sanctificato

tu̅ ſumpſit e̅. An non potius
et p̅ceſſit abſq̅ ſanctitate
conceptus e̅. Oportuit nimiru̅
ſanctificari conceptu̅ ut ſcus
ſequeretur ia̅ et partus. Sz
nec mutuata eſt ſanctita
te a posteriore prior. Potu
it ſane illa q̅ in ia̅ ↄcepta
facta e̅ ſanctificacio ad ipm̅
qui ſequebatur tra̅ſire nata
le. Redire u(er)o retrorſu̅ ad
ↄceptu̅ qui p̅ceſſerat ia̅ omi
no no̅ potuit. Unde ergo
conceptionis ſanctitas e̅. An
dicatur ſanctificacio̅e p̅uen
ta q̅tenus ia̅ ſancta concipe
tur ac per hoc ſcus fuerit
conceptus q̅admodu̅ ſancti
ficata ia̅ in utero dicitur ut
ſcus ſequeretur et ortus. Sz no̅
valuit ſca̅ ee̅ an̅q̅ ee̅ ſi q̅
no̅ erat an̅q̅ conciperetur e̅.
An forte ipſi ſe conceptui
inter amplexus videlicet ma
ritales ſanctitas immiſcuit
ut ſimul et ſanctificata
fuerit virgo et concepta e̅.
Nec hoc quide̅ admittit ra
tio. Quomo̅ na̅qz aut ſanc
titas abſq̅ ſpu̅ ſanctificante.
aut ſco̅ ſpui ſocietas cu̅ pc̅o
fuit e̅. Aut certe pc̅m̅ quo
mo̅ non fuit ubi libido no̅
defuit e̅. Niſi quis forte di
cat de ſpu̅ ſco̅ ea̅ et no̅ de
viro conceptam fuiſſe. Sz id hac
tenus inauditu̅ lego. Naqz
ſpm̅ ſcm̅ in ea̅ no̅ cu̅ ea ve
niſſe dicente a̅gelo. Spus
ſcus ſuperveniet in te. Et
ſi licet loqui qd̅ eccleſia ſen
tit et veru̅ ipa ſentit. Dico
glorioſa de ſpu̅ ſco̅ ↄcepiſſe
ſz no̅ et concepta̅ fuiſſe. Di
co peperiſſe virgine̅ non

tame̅ et partu̅ a virgine.
Alioqn ubi erit p̅rogatiua
matris dn̅i q̅ ſingulariter exul
tare creditur et munere prolis
et integritate carnis. Si tm̅
de̅ dederis et matri ipſius.
Non e̅ hoc virgine̅ honorare
ſz honori detrahere. Si igitur
an̅ conceptu̅ ſui ſanctificari mi
nime potuit q̅n no̅ erat. Sz nec
in ipſo q̅ conceptu p̅pter pec
catum qd̅ inerat. reſtat ut
poſt conceptu̅ in utero iam
exiſtens ſanctificacione̅ acce
piſſe credatur que excluſo pec
cato ſcam̅ fecerit natiuitate̅
no̅ tame̅ et conceptione̅.
Q̅uobre̅ et ſi quibuſda̅ uel
paucis filiorum hominum datu̅ ee̅ et
ſine pc̅o naſci no̅ tame̅ ↄci
pi. ut uni ſane ſeruaret
ſancti p̅rogatiua conceptus
qui oe̅s ſanctificaret. ſolusqz
abſqz pc̅o veniens purgaci
onem faceret pc̅orum. Solus
itaqz dn̅s ihūs de ſpu ſco ↄ
ceptus q̅ ſolus et an̅ conceptu̅
ſanctus. Quo excepto de ceteris
reſpicit univerſos ex Ada̅
natos qd̅ unus de ſemetipo
veraciter et humiliter ↄfitetur
in pc̅is inquiens concepit
me mater mea. Cu̅ hec ita
ſic ſe habeat q̅ va erit
feſtiue racio conceptionis e̅. Quo
modo pacto aut ſcus aſſeretur
conceptus qui de ſpu ſco no̅
e̅ ne dica̅ de pc̅o e̅ aut feſ
tus habebitur qui minime ſcus
e̅. Libent' glorioſa hoc hono
re carebit quo uel pc̅m̅ ho
norari uel induci falſa vide
tur ſanctitas. Alioqn nul
la ei racione placebit ↄ ec
cleſie ritu̅ p̅ſumpta nouitas
mater temeritatis ſoror

ſuperſticionis / filia leuitatis·
Ita ſi ſic videbatur / conſulē
da erat prius aplice ſedis
auctoritas / et non ita p̄ſum
tant atq̧ inconſulte / pau
cor ſeq̄nda imperitoꝝ ſim
plicitas· Et q̄nq̄ apud ali
quos errorē cōpereram / ſꝫ diſ
ſimulabā / p̄ſertim deuocionē
que de ſimplici corde et amore
virginis veniebat /· Verū
apud ſapientes et in famo
ſa nobiliq̧ eccleſia cuius ſpecia
lis filius ſum / ſuperſticionē de
prehenſa / neſcio an ſine grāui
offenſa etiā virū diſſimulare po
tuerim· Que aūt dixi abſq̧
preiudicio ſane dicta ſint ſa
nius ſapientis· Romane
preſertim eccleſie auctoritati
atq̧ examini totū hoc ſtat
et cetera q̄ huiuſmodi ſunt
vniuerſa reuerſo / ipſius
ſi quid aliter ſapio paratus iu
dicio emendare

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DÜSSELDORF

TIFFEN Gray Scale
© The Tiffen Company, 2007
R G B W G K C Y M
A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

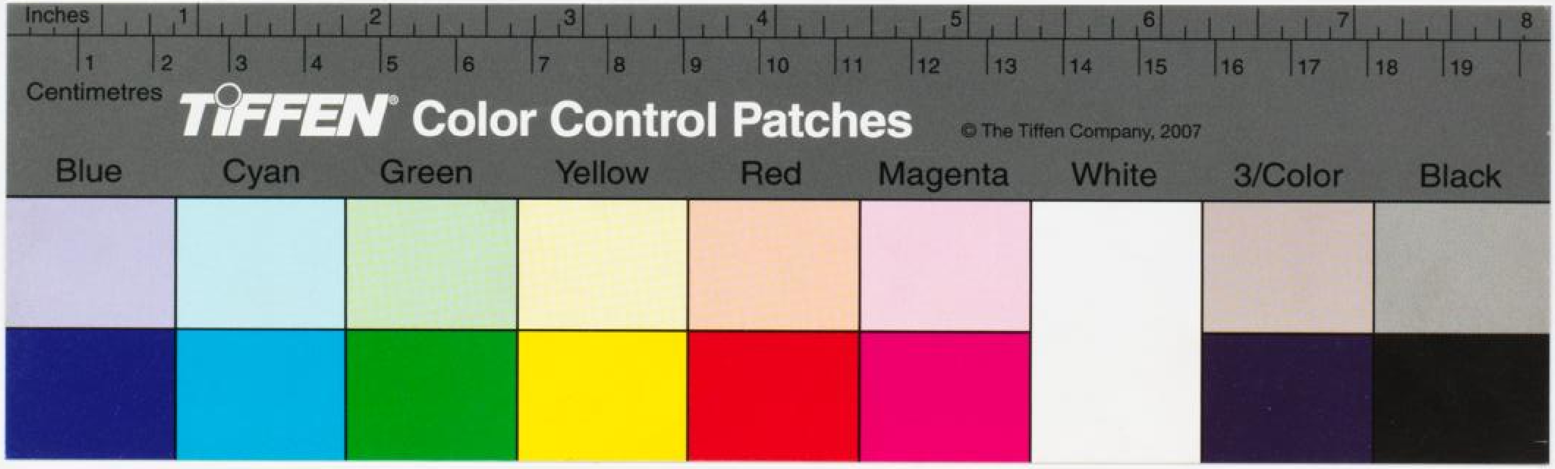
Inches 1 2 3 4 5 6 7 8
Centimetres 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19
TIFFEN Color Control Patches
© The Tiffen Company, 2007
Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black